

Izhaja vsak torek in petek v tednu ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo.
Stane po pošti prejeman ali v Gorici na dom posiljan celetno 8 K., polletno 4 K. in četrtletno 2 K.
Prodaja se v Gorici v tobakarna Schwarz v Šolskih ulicah in Jelletsitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

Uredništvo in upravnštvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Veturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pri na upravnštvo »Gorice«. Oglaši se računijo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 16 vin., 2-krat po 14 vin., 3-krat po 12 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Goriške mestne doklade na užitnino in „Trgovsko-obrtno društvo“.

V uvodnem članku v predzadnji številki našega lista, smo povedali, da proračun goriške mestne uprave za leto 1900. še ni potrjen ter da ni vsled tega opravljena mestna uprava iztrjevali doklad na užitnino, proračunjenih za leto 1900. Ako se pa to vendar-le godi, rekli smo, je to po našem mnenju nepostavno, ker tako postopanje naravnost nasprotuje tozadovni nadrebi finančne oblasti ter okrožnici deželnega odbora iz leta 1896., kateri obe smo omenili v napominjanem članku.

Doklade na užitnini plačujejo pa tudi naši obrtniki in trgovci, katerih ni baš pičlo število v goriškem mestu. V obrambo in zaščit teh trgovcev in obrtnikov se je v prvi vrsti ustanovilo v Gorici slovensko trgovsko in obrtno društvo — vsaj tako kriči „Soča“ v vsaki svoji številki.

To društvo, vpije „Soča“, ima naloge ne samo podučevati naše slovenske trgovce in obrtnike v njihovi zadevii, nego tudi skrbno čuvati njih koristi.

Vprašamo, je-li se pravi čuvati koristi naših obrtnikov in trgovcev, ako se gleda mirnim očesom, da se od nam nasprtné strani tirja denar, ki je vendar prva podlaga obrti in trgovine.

In če se ne motimo, — so organi, ki pobirajo mestne doklade, podrejeni baš predsedniku slovenskega trgovskega in obrtnega društva. Tu se torej ne more nihče izgovarjati, da o tem nič vedel ni.

In onemu, ki je pravi praveči spiritus agens tega novega društva, dr. Tumi namreč, ki se še vedno krčevito drži deželnega odborništva — ali ni njemu čisto nič znanega o tem?

Mi tudi tega ne verjamemo, pač se nam pa vsiljuje misel, da nima dr. Tumi res predilekcije za noben stan — tudi za trgovski in obrtniški ne, pač pa si je izvolil, ta stan le zato, da govorimo ž njim, da si ž njega pomočjo osnuje lastno stranko.

Torej obrtniki in trgovci — dr. Tumi si je izvolil Vas le zato, da ima z Vašo pomočjo lastno stranko — za svoje koristi pa skrbite sami.

L I S T E K.

Ivan Anisimič.

Ruski (»Pahar«) spis, D. V. Grigorovič, posnel Gregorič.

Kmet opazuje navadno se zdravim umom in brez pretiranja vsako stvar. Kake zaklade blaginje in poezije skriva v sebi to ljudstvo pod robato zunajnostjo, ki jo okolnosti dovolj opravičujejo! Kdo ne občuduje ginjen njegovo vero. Previdnost — ta končni pomen vseh filozofij, ta poslednji nasledek vsega modrovanja in napenjanja človeškega duha!

II.

Zopet sem prišel iz krasne Moskve na deželo v rojstni kraj; zopet sem dihal sveži, vonjivi deželni vzduh. Bilo je v zacetku maja, za časa spomladanske seteve. — Sel sem na polje. Pot me je peljala v sredo polja, razdeljeno na same desjetine-desjatine*. Hodil sem od ene njive do druge. Kaka krasota na vseh straneh! Oko se je kar ne more nagledati. Naposled sem prišel na kraj loga, ob katerem se je raztezala poslednja „desjatina“, spuščajoča se malo spoložno proti dolini.

Tu sem opazil osamelega orača, ki je sejal in sam zaoraval. To mi je bilo toliko bolj čudno, ker sem se mu približal ter ga spoznal, da je iz mnogo številne rodbine Anisimićeve. Prva setev je pri ljudeh zelo

* Ena desetina — okoli 2 orala.

Čuvaji drž. gozdov in učitelji na Goriškem.*

Pretečeno leto je neki tovariš v nekem goriškem listu**) opisal gmotno stanje finančnih stražnikov in učiteljev na Goriškem. Primerjaje plačo finančnega nadstražnika s plačo učitelja v II. plač. vrsti, prišel je tovariš do zaključka, da ima finančni nadstražnik čez 200 gld. dohodkov več na leto, nego učitelj II. plač. vrste.

Naj mi bode dovoljeno, da primerjam zdaj naše plače z novo regulacijo plač čuvajev državnih gozdov. Tudi jaz si vzamem v primera učitelja II. plač. vrste na večrazredni šoli in c. kr. gozdarja II. plač. vrste.

Učitelj ima		Gozdar ima	
letne plače	500 gol.	letne plače	600 gld.
stanarine	80 "	stanarine	
I. petletnica	40 "	10% od	
II. petletnica	50 "	plače, ako	
		nima stanovanja v na-	
		ravi	60 "
		I. petletnina	100 "
		Aktivitetna	
		doklada	120 "
		odškodnina	
		za drva, ako	
		nima „in na-	
		tura“	70 "
skupaj . . .	670 gld.	skupaj . . .	950 gld.

Tedaj ima c. kr. gozdar na leto 280 gld. več, nego učitelj. Gozdar II. pl. vrste, kateri ima stanovanje v reviru in sicer v erarični hiši, ima na leto 840 gld. plače, prosto stanovanje, vsako leto 20 m³ drv in poleg tega še toliko zemljišča, da lahko redi 2 do 3 krave. Tak gozdar ima faktično čez 1000 gld. letnih dohodkov.

Gozdarji I. plač. vrste imajo na leto 1050 gld. plače, poleg tega pa še prosto stanovanje, 20 m³ drv in toliko zemljišča, da lahko redi 2 do 3 krave, tedaj imajo taki gozdarji do 1300 gld. letnih dohodkov. To so dohodki, s katerimi se da primerno živeti, in take dohodke privoščim iz srca c. kr. gozdarjem.

Opominiti je še, da ima vsak gozdar v slučaju bolezni pravico do enoletnega prezplačnega preskrbljenja v bolnišnici

*) Ponatis dopisa s Tolminskega, priobčenega v „Sl. N.“ dn. 21. febr. l. l.

**) V „Gorici“, dn. 27. okt. m. l.

v časti, in začenjajo jo navadno starejši ljudje. Zato se mi je zdelo toliko bolj čudno, da sem našel na polju le samega sina, a ne očeta, katerega sem videl še lansko leto, da je vodil poljsko delo.

Sinove osamelosti si nisem mogel nikakor raztolmačiti, posebno za to ne, ker je bila vsa rodbina zelo rodoljubna in dejavna. Stopil sem torej na ono stran ter se obrnil uprav k njemu.

Poznal sem ga iz mladega. Bil je Savelij še mlad mož, okoli tridesetih let, visoke in vitke rasti, pravilnega podolgovatega in zagorelega obličja, rusih, kodrastih las. Naoko se ni zdel zelo krepak; ali razpeti vratnik bele srajce je odkrival močne prsi. Pleče in roke so bile silne. Čez rame mu je visela sejalnica na vrv, ali ni je držal, kakor bi ne imela nobene teže. Njegove rjave oči so gledale ostro ali mirno. Solnce je zahajalo za njegovim hrbotom in vso postavo so obrobljale solnčne preme.

Pristopil sem k njemu uprav tedaj, ko je bil odložil povod in se pripravljal na setev.

„A kje pa je vaš stari oče?“ vprašam ga.

„Doma je; leži“ odpovedal je med delom, kakor bi hotel dalje.

„Ali je mar kaj bolan?“

„Da, bolan je“ odvrne.

Vprašam ga še po staršem bratu. In izvedel sem, da je ostal doma pri bolnem očetu.

usmiljenih bratov v Gorici in sicer mu je na razpolago II. razred v omenjeni bolnišnici.

Tako skrbi gozdnari, oziroma vlada za svoje uslužbence, med katerimi je mnogo takih, ki so v svoji mladosti bili drvarji in ogljarji in so se nekateri še le pri vojakih naučili za silo brati in pisati; mnogo analfabetov se nahaja pa še zdaj med starejšimi gozdarji.

Navedel sem to, da opozorim gg. državne poslance na dejstvo, da skrbi državna vlada veliko bolj za uslužbence, kateri čuvajo smreke in hoje, nego za naš učitelje, kateri čuvamo in vzgojimo državni mladino v zveste in poštene državljane.

Bliža se novo zasedanje državnega zbora! Gospodje državni poslanci! Vi poznate težavni poklic ljudskega učitelja vam je znana duševna izobražba tega stanu, a vam so tudi iz premogih dopisov in člankov znane naše težnje, znana vam je naša beda, naše obupno gmotno stanje, ki je v sramoto moderni državi! Prosimo vas, zahtevajte v prihodnjem zasedanju državnega zbora od slavne vlade, naj ista ukrene potrebno, da bodo dežele zamogle plačevati svoje ljudske učitelje tako, kakor plačuje država svoje uradnike zadnjih treh činovnih razredov.

Gospodje deželni in državni poslanci! Upam, da nijeden izmed vas ne smatra naše prošnje za neopravičeno in pretirano!

Ali zasluži človek, ki se je pripravljal do 20. leta za svoj poklic, kateri se je posvetil težavnemu, a vzvišenemu stanu vzgojitelja mladine, da mora takoreč stradati in shirati?

Koliko tovarišev že krije črna zemlja, ker jih je pobrala neizprosna smrt v najlepši moški dobi! Šli so prezgodaj v večnost, ker si niso mogli privoščiti boljše hrane in v bolezni boljše postrežbe; morali so si marsikaj sebi v škodo prikrasiti, da so svoje otroke mogli nasiliti. Žalostno ali resnično!

To spričuje mnogo skromnih na grobnih spominkov na naših pokopališčih. In na vsakega teh spomenikov bi se lahko z vso pravico zapisalo:

„Že od lanske jeseni bo leto“, odvrne Savelij; „te dni je pa celo legel. Težko, da bode še kdaj hodil. Star je in ničesar ne vžije. Bog ve, kaj mu je!“

Takoj sem se domislil, da je starca zadel mrtvoud. Spomladni čas ga je najbrž zvabil na delo, ki je presegalo njegove moči. Na gorkem se mu je spenila kri in ohromela njegove seslabe ude.

Jel sem ga izpraševali še dalje tudi o drugih podrobnostih.

„Pred štirinajstimi dnevi nismo slušili niti najmanjše nevarnosti, dā, mislili smo, da mu je odleglo. Ustal je, in hodil po polju; tožil je le, da ga boli v križu. Protiv večeru sem prišel k njemu na gumno. „Savelji!“ reče mi — „že je spomlad, vse se napravila na delo; ali jaz ne bom oral več z vami; moč me zapušča!“ — „Ne govorite tako, očka!“ odvrnil sem. „Bog je nad nami“. — „Ne, ne, moje srce čuti, da ne bom več delal na polju.“ Na to stopi strani na otep slame, malo postane, ter sede nanj in jame britko plakati. Sree mi je pokalo pri tem. Še le za nekaj časa potem se je dal peljati v sobo. Drugega dné se je počutil spet bolje, in šel je ven.

„Zakaj ga niste zadržali doma?“

„Kdo bi ga bil pa vdržal! Tako skrben je, za vse gleda, da mu ni para. Prigovarjali smo mu; ali ni nas hotel poslušati. Hotel je podelati še to in ono; brano popraviti; ali roki ste se mu tresli. Obšel je

Tu počiva vzgojitelj mladine, kateri je posvetil vse svoje duševne in telesne moči svojemu narodu, a domovina je skrbela za njegov prezgodnji grob.

—y—

Dopisi.

Iz Levpe. 20. februar 1900. Dne 4. t. priredilo je sadarsko in vinarsko društvo kanalskega okraja tukaj predavanje. Predaval je predsednik omenjenega društva g. Mihael Žega. Najpred je poučil kmetovalce, kako si imajo pomagati v tem bednem stanju. Omenil je namreč, da naj gojijo malo vrst sadnih dreves. Sadje pa naj sami in skupno posiljajo po svetu, brez prekupčevalcev, kajti kar vdobi sedaj kmet za pri-delek, je le malo ali skoraj lahko rečeno, nič, ker največ od tega imajo vendar le prekupčevalci. Da se bode pa prodajalo lahko tudi brez teh nebodijih treba, skrbelo bode zato tudi gori omenjeno društvo. Na to je pojasnil namen društva ter prešel k pouku, kako naj se ravna sē sadnim drejem in trtami ter bori proti tolikimi sova-žniki, kateri napadajo posebno trto in sadno dreve. Kmetovalci so sledili pozorno njegovim besedam. Marsikateri je sklenil, da hoče odslej naprej s sadnim drejem drugače ravnati kakor do sedaj. Pripoznali so, kako zanemarjajo sadarstvo, katero jim daje še tako zanemarjeno toliko lepega dobička. Po končanem predavanju je pristopilo več kmetovalcev k društvu, da si bodo s tem opomogli, kajti od društva vdobi žalitne vrste dreves, katerih do sedaj tukaj ni in to skoraj zastonj, ker resnica je, da le umno sadarstvo in vinarstvo pripomore nam do boljšega stanja. — Vam pa g. predsednik, ki ste se potrudili k nam ter nam podelili toliko dobrih naukow, izrekem s tem v imenu vseh kmetovalcev prisrčno zahvalo, za kar Vam bodi dokaz, da Vas hočemo posmetati v vsem, kar ste nam povedali.

Kmetovalec.

Glasba.

16. tega meseca smo v podružni cerkvi sv. Ivana v Gorici kolavdirali krasne, od bratov Zupanov v Kamnjigorici na Gorenjskem postavljene orgle. K tej kolavdaci

torej dvorišče, pogledal v vsak kotič, kakor bi se hotel posloviti povsoder; njegovo srce je gotovo kaj slutilo.

Izvedel sem še to, kaj se je bilo zgodilo pred tremi dnevi.

„Šel je bil dajat konjem, imel jih je tako rad, da ni smel nikdo k njim razen njega. Videli smo, da so se mu noge tresle. Prosili smo ga: jaz, starši brat in mati. Nakrat pade, pogleda nas žalostno, ali besedice niti mogel izpregovoriti. Odnesli smo ga domov, in od tega časa ne govor

so se potrudili sledeči gospodje: preč. monsig. župnik Wolf, vodja dr. Schreiber, preč. g. Híl, Zorn, stolni organist Setničar, c. k. učitelj Mercina, prof. Schwarzer in vrlji igralec Eržen. Vsi omenjeni in še mnogi drugi gospodje so se izrekli o krasnih orgljah pojavno. Orglje so se preiskovalo natančno na vglasbi, intonaciji in pregledala se je vsa krasno in tehnično izpeljana mehanika in sploh umotvor konstrukcij. Mojster je izkazal na teh orgljah: čist in najfinjeji material na vseh delih, čudovito praktično in tiko delujoči meh, katerega se sila lahko goni. Ta se sam regulira brez motečega prhanja. Gospodje so videli izborni lite in umetno fabricirane piščali, koje niso le srebrno bliščeče, nego tudi njih kristalno čiste intonacije ton je bliščeč, precizem v odgovaranju in markira odločno. Na cinstih piščalih moderno rezooče Gambe smo opazili čez labije ležeči medeninski aperat, pri katerem se intonacija dirigira z vijakom. To je najnovejša iznajdba Gavioli-ja v Parizu, tako imenovani „Frein harmonique“, po naše „Labijalna uzda“. Tudi na lesenihi piščalih je za hiter, precizem odgovor in fin ton preskrbljeno z najmodernejšem zaokrožnem kovinskem vihalom, kojega premiče vijak ter ekspresira tok sape na določno rez labijalke, kar preuzročuje odločnost in krepkost hitrega odgovora. Vsak spremen za se nastopa karakteristično, lepo enakomerno intonovan daje čast svojemu imenu. Gambi ali harmonični flavti za se ali združeno ne moremo odločiti prednosti; kombinirane nežne spremene z kupolami v 4 stopni ton lahko primerjamo II. manuelu, iz kojega se lahko vstvarja poljubnih barv in spreminja. Principal je jasen, markanten in krepko pojoč, za katerem 16 stopni, temno-bučeve pojoč Subbass nikakor ne zaostaja. Ker je vsak spremen za se na svojem mestu kakor izvežban pevec, zato je ni čuda, da ima skupnost orgelj temelj, mogočen, okroglo značajen izraz, kojega iz maloštevilnosti spremnov tega stroja nikdo ni pričakoval. Rauschquinta, ki namenjuje Miksturo prav bliščeče, vstaja iz stroja krepkih 8 in 4 stopnih spremnov, koji jo vrlo brzdajo pred predzravnim nastopom.

Omara je krasna, igra lahka in tiha, Tehnično premišljene konstrukcije, lep in mogočen ton — vse to glasno svedoči, da je odveč hvalisanje. Ker to delo samo hvali, mojstra in je op. 75 zopet vrlo delo slavnih bratov Zupanov iz Kamnigorice, ki sta na Primorskem že več lepih orglj postavila, zato je naša dolžnost, da ju vrlo priporočamo. Živila slovenska Walkerja.

Cene orgljam ne omenjam, ker je ona nezaslano nizka in sta na teh orgljah, katere so namenjene kot jubilejni spomin na 50 letno vladanje NJ. Velicanstva cesarja in kralja Frančiška Jožefa I. orgljarja Zupana ob enem pokazala, da sta vrla, ne le dobra Avstrijanca, namreč tudi po vesti svoji in delovanji, kar sicer ne spada v orgljski obrt — uzorna katolika. Sapient sat!

Danilo Fajgelj.

Ker je na Kranjskem pričela agitacija za orgljarja Mauracher-ja, zato podamo iz „Orgel- und Pianobau-Zeitung“ oceno Mauracher-jevih orglj, iz zgodlj tega namena, da se mnogo naročnikov ne vseže na lim.

„Nove orglje. V mestni farni cerkvi v Gradeu postavlje orgljar Mauracher iz Solnograda nove orglje. Te orglje stanejo 7000 gld. Žal, da ne moremo orglj takoj pohvaliti kakor njih zunanjopravo. Že dispozicija je pogrešena, ker je med glavnim in stranskim strojem razlike samo za dva spremena, vsled česar je glasovna barva pri obeh jednakna. Pedal na 6 spremnov je v vsakem oziru prešibak. Trije 16 stopni spremeni pedala so mnogo preozko menzurirani, tako, da le komaj dihajo; kar velja tudi o 8 stopnem Principalu. Ker ni v orgljah nijednega čveterostopnega spremena v pedalu, ne preostaja druga, kakor 8 stopni, odprt Posaunen-Bass, kateri tako neprijetno hrešči, da se hreščanje celo pri polnih orgljah ne zataji. Tudi drugi spremeni imajo mnogo nedostatkov in bi se moral bolje združiti. Kar tiče mehanizma, je pripomniti, da je sicer v posameznostih vestno izdelan, a tako malomarno nastavljen, da orglje sedaj poklicu odrekajo. — Seidel.“

Ta ocena nam jasno govori! Podpiramo izborni domačo tvrdko, ne pa tujo — protestantovsko.

Politični razgled.

O pokojnini zasebnih uradnikov.

Pretečeni teden se je predstavila ministrom dr. Koerberju, Callu, Giovanelliu deputacija zasebnih uradnikov, katero je vodil član gospodske zbornice Potocki. Posebno prijazno sta vsprijela deputacijo ministra dr. Koerber in Call ter je bilo posneti iz nju izjav, da se bode državni zbor čim prej pečal s to zadevo.

Osemurno delo v rudokopih.

Bavarški deželnih zbor je vsprijel po dolgi še precej burni razpravi zakonski načrt, s katerim se določa osem urno dnevno delo za vse delavce v rudokopih ne glede na starost in spol. Vladni zastopnik se je sicer temu protivil, a socijalisti, s katerimi je potegnila tudi srednja stranka, so vendar-le zmagal s svojim predlogom. Vprašanje je pa, ako bode vlada predložila ta zakonski načrt v višje potrjenje.

Prebivalstvo v Natalu.

Natal je južno-afrška angleška kolonija, ozemlje, na katerem bijejo zdaj krvave boje Angleži in Buri. V tej deželi prebiva kakih 900.000 ljudi. Od teh je kakih 53.000 Evropejcev, kakih 63.000 tako zvanih indiških Kulov, ostali so domaćini Zulukafri. V Natalu je vse polno rudokopov, — zlasti se tam nahaja mnogo zlahtne rude, pa tudi dijamante kopljeno tam Angleži. Zulukafri so sicer mirno in dobro ljudstvo ali leni so. Tako je njih navada, da šest mesecev v letu delajo, šest mesecev pa počivajo. Ker pa potrebujejo Angleži stalnih delavcev, nabavili so si jih iz Indije in to so tisti indiški Kuli. Te so Angleži pripeljali iz Indije v južno Afriko na lastne stroške. Zavezali so se pa ti, da ostanejo v južni Afriki nek določen čas — a potem da jih morajo Angleži prepeljati zopet v Indijo. Navadno se pa to ni zgodilo, marveč so se ti Kuli privadili južne Afrike in so se začeli baviti s trgovino in raznimi drugimi rokodelstvji, v katerih so si pridobili izvansredno spremnost. Posebno temu je v trgovini tako spremno z Evropejci, da so jim postali ti zavidni. Trdi se, da se nahaja z večine domače trgovine v rokah teh indiških Kulov, ter da so začeli celo Angleži — nekoliko sumljivo paziti na nje, ker so se prepričali, da se baš v sedanji vojski ne morejo zanašati preveč nanje.

Vojna reforma na Grškem.

Do zdaj je bil na Grškem vsakočasni vojni minister tudi najvišji vojni poveljnik. Ker so bili vojni ministri navadno vitez iz vrste parlamentarcev, je bilo naravno, da so nanje vplivali tudi v vojaških zadevah raznih parlamentarcev, kar je večkrat tako škodovalo stvari. Da se torej odpravi ta nedostatek, predložila je sedanja grška vlada grškemu parlamentu nov načrt postave, vsled katerega postane vedno grški prestolonaslednik najvišjim poveljnikom — grške armade. Ta zakonski načrt je bil te dni tudi vsprijet, akoravno se je proti njemu postavil prejšnji vojni minister, ki je imel za seboj še precej pristašev trdeč, da ta zakonski načrt nasprotuje duhu grške ustave.

Vojska v južni Afriki.

Kaj se zdaj godi na bojišču v južni Afriki, je prav težko posneti iz poročil, katera so skoro vse izkušeno iz angleških virov, ki so se pa do zdaj pokazala jako nezanesljiva. Ako se hoče torej verjeti tem poročilom, potem se je bojna sreča iznevela Burom.

Najnovejša angleška poročila pravijo namreč, da so opustili Buri obleganje Ladismutha ter so Buri sploh zapustili Natal ter se umaknili na transwaalsko ozemljo.

Mogoče je torej tudi to, kajti Angleži so osredotočili vse svoje vojaštvo v Natalu. Sicer pa kakor rečeno, z gotovostjo se ne da trditi, da bi bilo vse tako res, kar poročajo angleški listi.

Iz Bruselja, kjer se nahaja transwaalska legacija se poroča, da je mogoče, da so se Buri umaknili na transwaalsko ozemlje, da je pa popolnoma krivo, ako se misli, da bo zarad tega kmalu konec vojske.

Po mnenju osobja pri zgorej navedeni legaciji se bode še-le zdaj začela prava vojska. Buri so odločno za to da se nikakor ne udajo in so pripravljeni boriti se za svoboda in pravico do zadnjega moža. Naj si bode torej že tako ali tako, čudno se pa mora zdeti vsakemu, kako je to mogoče da so Buri opustili Kimberley, da so odšli od Ladismutha kar meni nič tebi nič, brez vsakega boja.

Zadnja danes dospelo poročilo iz južne Afrike, pravi da so bili Angleži zopet neučinkljivo tepeni. Ranjena sta bila dva generala, a ubitih mnogo častnikov. V Londonu so tako poparjeni vsled tega.

Domače in razne vesti.

Osebna vest. G. dr. K. Triller, odvetnik v Tolminu, se preseli te dni v Ljubljano.

Odlikovanje. G. Anton Kašča, umirovljeni c. kr. davkarski služba v Gorici, je odlikovan z častno kolajno za štiri desetletno pridno službovanje. G. Kašča vživa že 20 let pokojnino, ima 82 let, a je še vedno čil in čvrst.

Potovanje dveh avstrijskih nadvojvod v Egipt. V četrtek zvečer sta se sešla v Trstu brata Karol in Oto, prvi prišedši z Dunaja, drugi pa iz Opatije. V sredo popoldne sta se odpeljala s parnikom v Aleksandrijo, kamor dospeta v soboto. Od tam se pa podasta v Kairo.

Gospod dr. Henrik Tuma pozivlja naše cenjeno uredništvo v zadnji številki „Soče“, da bi mu blagovoljil naznani ime one osebe, katero je nek italijanski odbornik posmehovaje se pripovedoval, da gos. dr. Henrik Tuma v zadnjem času iz lastnega nagiba pojasnjuje in tolmači svoja slovenska poročila v sejah delnega odbora na italijanski.

Gospodu dr. Henrika Tumi moramo povedati na tem mestu, da smatramo vse, kar nam kdo zaupa ustmeno ali pa pisemo za uredniško tajnost. Nazore naše o izdajanju uredniške tajnosti smo pa mi prečizirali v našem članku „Ovaduh“, natisnjem v 16. številki našega lista z dne 20. oktobra 1899. Ako je gos. dr. Henrik Tuma istega čital in se spominja njegove vsebine, potem je njegov zgorej omenjeni poziv najmanj vsaj tako naiven, v nasprotnem slučaju mu pa danes povemo, da mi ne izdajamo uredniških tajnosti.

Odločno pa ostajamo pri svoji trditvi, da smo tozadnje vest izvedeli posredoma iz ust italijanskega deželnega odbornika, ki je pripovedoval to posmehovaje se. Gosp. dr. Henrik Tumi pa bodi povedano, da nismo nikdar trdili, da imamo pričo za to, da je italijanski deželni odbornik smeril tolmačenje, mi smo zdaj in bili tudi prej tega prepričanja, da je omenjeni posmeh veljal le gospodu dr. Henrik Tuma, baje nekdanjemu slovenskemu Catonu, ki je pa postal v zadnjem času iz lastnega nagiba tako prijenljiv.

Gosp. dr. Henrik Tuma naj nam odpusti velikodušno, ako ne vidimo „blagega“ namena njegove poslanice tam kjer ga on kaže skozi okno lahkovernemu občinstvu, marveč drugje. Zato mu odločeno zatrjujemo, da on prav lahko veruje gosp. Ernestu Klavžarju, da ni on s to zadevo v nikaki zvezi. To je resnica katere, ne more ovreči nikdo.

Sicer pa čemu stikati po osebah, katere so nam povedale to stvar. Mi ostajamo pri svoji trditvi glede pojasačevanja in tolmačenja. Gosp. dr. Henrik Tuma naj pa odločno in razločno brez vseh ovinkov izjaviti, da je naša vest povsem izlagana in potem se le se bo dalo z njim še nadalje govoriti o stvari.

Straža-opazovalnica v Gospodski ulici. Lastnik „Soče“ je radoveden kakor stara ženica. Posebno pozornost je naklonil ulici Vetturini, ki vodi mimo „Narodne tiskarne“. Kdor jo zavije iz Gospodski ulice, v kateri kraljuje opazovalnica lastnika „Soče“, v ulici Vetturini, ta si je svest, da ga obdolži „Soče“ sumljivih zvez z našim uredništvom ter udari po njem s svojim strupenim jezikom. To se je prijetilo že raznim gospodom, ki so jo krenili v to preklipano ulico.

„Sočinem“ ogleduhu zato nujno svetujemo, da prične vendar že enkrat pridno študirati Valenčičevu knjigo: „Vzgoja in omika ali izvir sreča“, kjer čitamo na 54. strani v § 23.: „Marsikdo ima navado, da pozveduje tuje namene, posluša tajne pogovore, zasleduje vseko to ujo stopinjo in semesa v tuje zadeve brez vsake potrebe. Take ogleduhe je treba odpraviti spodobno, a tako odločno, da jih ne bo več volja vtikati se v tuja opravila brez pravice, ali pa množiti svojo radovednost z navideznimi skrivnostmi. Radovednežu se mora dokazati, da je smešen in nemoški, to ga ozdravi popolnoma. Ako pa je nepoboljšljiv, se izkjuči s tem sam iz vsake boljše družbe.“

Predno pa se poslužimo te točke, poskusiti hočemo poprej še z enim sredstvom in to z glasovitim Gabrščkovem „Kalamonovim žegnom“. Tega kulturnega pojava na Goriškem imamo že prav lepo zbirko v našem uredništvu, ker nam ga z vseh strani posiljajo s prošnjo, da povemo, jeli je ta potiskani papir iz „Goriške tiskarne“ navadna sleparija ali ne.

Povabimo torej vse one gospode, katerih pot vodi tu in tam skozi ulico Vetturini, da se blagovoljno zglasiti v našem uredništvu. Tu jih oborožimo z „Kalamonovim žegnom“, kjer stoji črno na belem: „Kdor to pismo pri sebi nosi, temu se ni treba bati strele, ne ognja, ne stupene piščice“, torej tudi ne „Sočinh“ ogleduhov. Ako pa to ne bode pomagalo in jih bode „Soče“ zopet oblačala, kadar se približajo naši ulici, tedaj, tedaj je „Kalamonov žegen“ navadna — steparja . . .

Sam se je obsodil. Dne 20. oktobra minulega leta je napisal A. Gabršček uvodno skrupsalo v svojem šornalu pod naslovom „Brez programa in doslednosti.“

Ker govoril v tej zmešnjavi tudi o „svojem poštenju“ ponatisnemo sledeč odstavek:

„Jaz sem dokazal z neoporečnimi dejstvi, ki so tiskana celo v „Goriči“, neodkritost in neznačajnost „Goričanov“ v abstinence politiki, ki je danes glavno vprašanje, katero treba na kak način rešiti. V odgovor sva dobila dr. Tuma in jaz

bedasto očitanje, da so šli narazen najničnajzor o — grofu Alfredu Coroniniju tekom meseca aprila, t. j. pred pol letom.

Krasna logika! Odkod pa vedo „Goričan i“, da jaz takrat nisem imel enako dobrega mnenja o grofu Coroniniju, kakor sem o njem zapisal? Podtikanje in sumničenje v tem oziru si naravnost prepondejum! Na Vaše trditve brez dokazov pa nikdo ne dà nič... in sme dati! V tem oziru nisem dal še nikdar povoda, da bi mogel kdo dvomiti o mojem poštenju!... Kje stoji pa zapisano, da dr. Tuma je moral imeti o grofu C. enako mnenje kakor jaz? Jaz sem imel lahko o njem najboljše mnenje, dr. Tuma pa najslabše, — a zategadel „Gorica“ danes še nima pravice govoriti o najini nedoslednosti in celo — neznačajnosti, narobe: prav radi tega sva oba sama sebi dosledna in značajna, ker poslušava le glas svojega prepričanja, ne glede na to, ali bo najina beseda komu ugajala ali ne!“...

Tako „Soče“. Ker nismo hoteli dvočiniti o „njegovem poštenju“, smo za časa volilne borbe ponatisnili par Gabrščkovih slavoslovov grofu Coroniniju. Dobili smo pa vselej točen odgovor, da je hvalil Gabrščka kralja Coroninija in taktičkih ozirov.

Smo li sedaj opravičeni dvomiti v tem oziru o Gabrščkovem poštenju ali ne? V drugih pa je dal itak sam povode, kar se da sklepati iz njegovih lastnih besed....

Veleposestnik iz goriške okolice, volilicu Staniču in naročniku „Soče“! Z Vašimi budalostmi, priobčenimi v 21. št. „Soče“, se nočemo pečati, tembol ker jih celo ured. „Soče“ imenuje „malo čudne“, olajšati pa hočemo nekajliko Vaš žep v korist „Šolskemu domu“.

Pišite namreč tudi: „Pobožnost grofov pa poznamo ravno kot brezverca Stanica. Pripravljen sem jaz položiti 100 kron za „Šolski Dom“ onemu, ki dokaže, da je videl grofa C. v preteklem celem letu 3-krat pri maši, 3-krat odkritega pri zvonjenju in 1-krat pri spovedi.“

Mi imamo obilo prič, ki Vam dokažejo, kar želite, torej blagovoljite pritresti tistih 100 kron za dični naš „Šolski dom“. Posivljemo Vas nujno:

Kako vse vedo! — je vskliknila „Soče“, ko smo ji povedali, da je število njenih naročnikov krog 300. In dalje pravi: „V „Gorici“ smo čitali semešno-čudne trditve o razmerah v „Sočinem“ upravnemu, za katere se ne brigamo niti mi v uredništvu.“

Ta je lepa! Pri uredništvu „Soče“ ne poznamo razmer svojega upravnosti

goče, da nas o tem obvesti zopet „Piccolo“ kot organ tukajšnjih c. k. poštnih uslužbenikov ka-li-?!!

Géna. Henrika Šantel, akademična slikarica, je razstavila v „Sol. Domu“ dve krasni sliki. Prva, posnetna po sliki slavnega Padovaniča, predstavlja: Veselje angelov nad Devico Marijo. Druga, posnetna po sliki slavnega Tiepolo, predstavlja sv. Kajetana, kateremu se prikaže sv. družina.

Zraven omenjenih slik razstavila je g. Šantel tudi dve svoji izvirni sliki. Ena predstavlja dve ženski, kateri snažito kukensko posodo, druga pa staro ženo katera šiva pri svetilki, poleg te je sedeča mlada žena.

Vsi izdelki so pravi umotvori.

S tem razstavljenjem namerava se blag. géna predstaviti gg. cerkvenim predstopnikom kot domaća, akademično izučena slikarica pripravljena sprejemati naročila v stroki cerkvenega slikarstva, bodisi samostalnih, bodisi po imenitnih mojstrih v velikomestnih galerijah posnetih izdelkov!

Vabilo na veliki ples v kostumih, kateri priredi Slovenska Čitalnica v Gorici v društvenih prostorih dne 25. februarja 1900 ob 9. uri zvečer.

Vstop k plesu imajo le čitalnični udje in od le-teh uvedeni gostje, kateri pa morajo imeti v to vrhu vstopnico, glasečo se na ime. — Dame in gospolje so naprošeni, da pridejo v kostumih, oziroma maskah ali pa plesnih oblekah.

Slovenska Čitalnica v Dornbergu, priredi v nedeljo dne 25. febr. t. l. veselico. Začetek točno ob 6. uri zvečer. Tej veselicu je spored velikanski, radi tega ga ne moremo niti popolnoma objaviti. Nekaj pa vendar lahko poveemo, ker odbor je bil tolikan prijazen, da nam je razodel. Na tadan se bo slišalo obilo lepih pesmi. Tudi se tu pomudi zbor velikanskih nosačev, ki je ravno na poti v Padovo ter zapoje slavnoznan pesem „Nos“. — Najznamenitejši opicar vsega sveta Afnaux iz Francije se bo producirjal s svojo veleučeno opico. Igro „Lokabi snubač“ bodo igrali igralci iz raznih imenitnih gledališč.

Radi bi povedali še marsiktero interesantno točko iz tega programa, ali naprave so tako velikanske, da jih ni možno popisati s peresom. — Lahko pa rečemo, da kdo se rad smeje, nikjer se ne bode tako smejal in zabaval v nedeljo, kakor ravno pri veselici „Slov. Čitalnice“ v Dornbergu. — Odbor ima toliko dela in truda s pripravami, da ne utegne niti pošiljati posebnih vabil, ampak s tem naznanim vabi vse prijatelje lepega petja in smeha.

Slavnosten koncert priredi dne 7. marca 1900 po inicijativi „Slovenije“, pod protektoratom Nj. Svetosti Jana grofa Harracha, slovanska dunajska akad. društva: češko „Akademický Spolek“, bolg. „Balkan“-rus. „Bukovina“, slov. „Slovenija“, srb. „Zora“ in hrv. „Zvonimir“ v spomin stolnici rojstva slovenskega pesnika Fr. Prešernera. Iz posebne prijaznosti so obljudili sodelovanje: gospica Dragica Kovačević, dvorni operni pevec gospod Fran Naval, virtuoza na gosli gospod Karol Jeraj, „Slovensko pevsko društvo“, tamburaški zbor „Zvonimir“ ter pevski zbor „Slovenije“.

Koncert se vrši v koncertni dvorani „Ronacher“. I. Schellinggasse 4.

Prostovoljne prispevke v korist Prešernovega spomenika v Ljubljani hvaležno sprejema „Slovenija“, Dunaj (Wien), VII., Lederergasse 20.

Družba-dražba. V nedeljo 4. prih. m. ob. 3. uri pop. zbere se družba, v kateri je vsak dobro došel, ki pride z dobrim namenom — pri Fonu na solkanski cesti. Pri tej priliki se bodo dražbenim potom prodajali oni dobitki, ki po loteriji „Šolskega doma“ niso bili odneseni, in tem darovani v dobrodelni namen loterije.

Zenski podružnici sv. Cirila in Metoda v Sežani, poslala je obitelj Živceva iz Skopeta 6 K., katere se je nabalalo o priliku proslave sreberne poroke g. Josipa in gospi Terezije Živice. Ko jima podružnica k srebrni poroki častita, želi, da bi slovenske družine ob njih družinskih praznikih posnemale, zgled rodoljubno obitelj Živcevo v skopem!

Milena Dolencova,
blagajničarica.

Deželni šolski nadzornik za južno Štajersko. Pred tednom je objavljen nek list vest, da namerava vlada ustaviti pri štajerskem deželnem šolskem svetu mesto deželnega šolskega nadzornika za južno Štajersko.

Na južnem Štajerskem prebivajo s prav redkimi izjemami, zgolj Slovenci in je zato tudi popolnoma naravno, da bi moral biti imenovan za slovenske šole slovenski šolski nadzornik. Pa trdim nemškim buticam to ne gre v glavo. Za to so pa zagnali po svojih listih velikanski krik, ter celo Bismarcka že na pomoč kličejo iz groba. Po njih mislih bi bila to za nje največja krvica, ako bi se za slovensko šolo imenoval slovenski šolski nadzornik.

Potem pa naj trdi še kdo, da se da sploh govoriti s takimi ljudmi. In vendarse vlada skrbno ozira na take zbesnelosti, kakor da bi se res bala, da Nemci ne stečejo, ako vrže Slovencem sem ter tja kako kost. Zato se pa oficijozi listi vijejo v potu svojega obrazu, da bi vlado obva-

rovali pred napadi nemškega časopisa. Oni zatrjujejo namreč, da se je v ministerstvu za uk in božočastje sicer govorilo, da bi bilo treba ustanoviti za južno Štajersko posebno mesto deželnega šolskega nadzornika, da se pa glede imenovanja še prav nič ni govorilo in ako bi se kedaj tudi to zgodilo, da vsaj pred letošnjim poletjem nikakor. Vprašamo, utrije li tako izgovarjanje vlade v lastnih njenih organih morebiti njen ugled — katerega, bi morale po najnovješi dr. Koerberjevi okrožnici pred vsem varovati vse oblasti?! Po našem mnenju je osrednja vlada v prvi vrsti poklicana, da varuje svoj ugled.

Prvo gromenje in bliskanje smo čuli letos v torek ob četrtni na 1. uro popoludne. Kaj takega v februariju pač ni vsako leto.

Vojaski nabori bodo na Goriškem: V Gradišči 21. in 22. marca; v Gorici za okolico 24., 26., 27., 28. in 29. marca, za mesto 30. in 31. marca; v Ajdovščini 2. in 3. aprila; v Kanalu 5. in 6. aprila; — v Tolminu 9. in 10. aprila; v Cerknem 17. aprila; v Kobarišu 19. aprila; v Boeve 21. aprila; v Sežani 23. in 24. marca; v Tržiču 3. in 4. aprila, v Červinjanu 5., 6. in 7. aprila.

Drzna tatova v Solkainu. V torki okoli 9 ure jutrij, prišla sta dva velika bradasta človeka v hišo kolarja Jakoba Žerjala. Ko vstopita v delavnico, dobita tam 15-letnega gojenca in 6 letnega otroka. Nato primeta gojenca in ga privežeta k mizi, skozi čevlje obeh nog pa mu zabijeta žebje v tla, tako da gojenec ni mogel ganiti in od strahu tudi kričati ne, ker je postal popolnoma nezavesten. Nato sta tatova šla v zgornje sobe, ter pobrala gospodarju, ki ga ni bilo doma uro, samokres, 15 gld. in vso zlatnino gospodinje, kaže tudi ni bilo doma. Ko pride gospodinja domov iz Gorice, dobi vajenca privezanega in pribitega brez zavesti. Komaj popoldne je prišel vajenec k zavesti in govoru. O tatovih, ki sta srečno pete odnesla, ni nobenega sledu.

Parobrodno društvo „Lloyd“ je povisalo vozne cene za 12% za vse blago, to pa zato ker je nenavadno poskočila cena premogu. Glavna uzroka podraženja premoga sta zadnja španjsko-ameriška in pa sedanja južno-afrška vojska vsled silne vporabe parobrodot.

Na Reku prideta prihodnje dni zopet dva angleška parnika, da ukrcata ogerskih konj za angleško vojsko.

Zopet nove puške. Francozki vojni minister je naznali zbornici poslanec, da je iznašel nek francozki general puške po novem sistemu, s katerimi namerava vlada oskrbeti vso vojsko v šestih mesecih. Ta sistem pušk, da presegja vse dosedanje znane.

*** Strašna smrt.** Iz Klenka na Savi javljajo: Tomo Ilič, kmet, povrnivši se iz gozda, je hotel naliti petrolejko, ki pa je bila že polna. Pri tem je rabil drugo petrolejko. Ko se je petrolej polil, se je nakrat svetilka razpletela in Ilič je bil hipoma ves v ognju. V strahu je bežal na dvorišče, in zopet nazaj v sobo po četvero otrok, da jih reši iz plamena, ki je objel že vse po hiši. Rešivši otroke, je umrl v strašnih bolečinah.

*** Oskrunitve mrtveca vsled le-nobe.** Nečuvan dogodek se je pripetil v gorenje-bavarškem mestecu Laufenu. Odnotni grobar je izkopal nameč za neko mrtvo žensko prekratek grob. Ko je prišel mrtvaški sprevod, rakve niso mogli spraviti v jamo. Vzlio temu pa je duhovnik mrtveca in grobar blagoslovil, grobar pa naj bi potem jamo razširil. Toda ko so se ljudje razšli, si je hotel leni grobar pomagati drugače. Odprl je raken ter hotel spraviti žensko s tem v grob, da ji je poskušal skrčiti noge. Ker pa tega ni mogel, je vzel lopato in ženski odsekal glavo. Tako je bil grob dovolj dolg in ni ga bilo treba nič podaljšati. Toda državno pravdništvo je za ta čin izvedelo, grobar je bil takoj odpuščen iz službe in prepeljan v zapor.

*** Izgube Angležev v sedanji vojni.** Iz uradne tabele je posneti, da je bilo došle Angležem 1883 ubitih, 5796 ranjenih in 2648 ujetih ali izgubljenih, — skupaj 10.327 mož. Izmej ranjencev jih je poleg tega umrlo še 280.

Najnovejše vesti.

Državni zbor.

Včeraj je začelo novo zasedanje državnega zobra. Ministerski predsednik vit. dr. Korber je označil zbornici program nove vlade, rekel je, da sedanja vlada ni strankarska vlada, nego da stoji nad strankami, ker obstoji zbornica iz več velikih strank in bi trčila vlada ob nasprotnem pri drugih strankah, ako bi se hotela naslanjati na jedno samo izmed njih. Rekel je, da je skrajni čas, da nehajo v državnem zboru viharji, ki so vihrali zadnja leta, ter da nastopi isto pot plodonosnega delovanja.

Mir med posameznimi narodi v Avstriji se mora napraviti na vsak način. O

spravn konferenciji se ne more trditi, da je doseglj do zdaj kak pozitiven vspeh, da je pa to ječina pot, po kateri se pride s časom do začetenega cilja. Najprej naj se vravna narodnostno vprašanje na Češkem in Moravskem, potem pa v celi državi. Za zdaj naj pa stranke nekoliko ponehajo in državni zbor naj se loti velevažnih del, od katerih je odvisno blagostanje države in njenih prebivalcev. Rešiti je nujno državni proračun, investicije ogromnih svot za zgradbo državnih zelenic.

Posamezni narodi imajo sicer popolnoma prav, da tako skrbno varujejo lastne pravice, pozabiti pa ne smejo pri tem na splošni napredek in občeno blagostanje.

Za dr. Koerberjem je govoril načelnik češkega kluba dr. Engel ter je predlagal debato o izjavi ministrskega predsednika. Dr. Kaiser se je temu predlogu protivil, a vit. Jaworski bil je zanj, a le v toliko, da začne zbornica razpravljati najprej najvažnejše reči. Predsednik zbornice je predlagal, da se koj začne razpravljati o vladni predlogi glede dovolitve kontingenta novincev, obljubil pa je, da bo pretrgal to razpravo in naj se bo potem razpravljalo o izjavi ministrskega predsednika. — Ta predlog je bil tudi vprijet.

Druga železniška zveza z Trstom.

V včerajšnji državnozborski seji predložila je vlada načrt druge železniške zvezze s Trstom. Po tem načrtu bi se gradila železniška črta čez Karavanke in sicer varijanta od Celovca, oziroma Beljaka, čez Jesenice, Bled, sv. Lucijo, Gorico in čez Štanjel do Občine in potem k sv. Andreju v Trst. Črta Celovca, Jesenice in Karavanke bi bila dolga 44 km in bi bila 38 milijonov K. Črta od Jesenice do Gorice bi znašala 91 km in bi bila 60 milijonov K. Nje nadaljevanje od Gorice do Trsta, bi znašalo 53 km in bi bila 18 milijonov K. Cela črta čez Ture in Karavanke bi bila dolga 287 km in bi bila 182 milijonov K. Črta od Celovca čez Jesenice, sv. Lucijo, Gorico in čez Kras do Trsta, bi se imela dokončati do leta 1904.

Poslano.

Odkar je članek „Kandidat odvetnik dr. Stanič“ zagledal luč sveta v posebnem izdanju „mirljubne Gorice“; odkar je vkljub strastni, mučni in silno dragi, brezuspešni agitaciji propadel „kmečki sin“ iz Bal-uj; odkar se v kovačnici za ognjiščem greje in zdravi „državni poslanec v pokolu“, ne zmeneč se za zajec in pse, ki so letošnjo zimo objedli in deloma pregrizli na Tolminskem (in na Krasu? opomba pis.) okoli 20% trideset do šestdeset letnih cepljencev, narašča „Soča“ od dne do dne tako, da je celo „pevnški novi farovž“ v nevarnosti, da ga ne odnesajo peneči in umazani „Sočinci“ valovi v Gradišče.

Odkar je pa g. dr. Stanič v „Gospoški ulici“ št. 9, I. nadst. na dvorišču, na levem strani, pripeljal svoje „gnjilo maslo“ iz Trsta in je zvrnil z njemu lastno „okorostijo in nevednostjo“ v „Sočo“, je v veliki nevarnosti ne-le „Pevnški farovž“, ampak tudi g. nunc, tisti „velik in debel kristjan“, ki je vgnal v „kozji rog“ velikana-strokovnjaka v „zaničnosti in nevednosti“. Počasi pa ste vozili, g. dr., počasi. „Chi va piano, va sano“ ste si mislili, kaj ne? En cel mesec ste vozili, slednji pa ste vendarle prigužali dne 20. t. m. med „gromom in bliskom“ tvorni vlak svojega pokvarjenega blaga na „svetovni trg“, seveda s pomočjo mehovodje slavnozname „Batujiske fužine“ in lastnika „Lažitorbe“, ktemu se ni zdelo „škoda za čas in prostor za takega človeka...“

Ce pomislim, da je že dva meseca slablo, deževno in južno vreme, ne čudim se, da se je Vam veleučeni, g. dr., prej izborni blago tako pokvarilo, da ni bilo za drugo rabo kakor edino za „Sočo“. Nu, pa poglejmo to Vaše blago... to kiselo zelje“, kero „prodajate za drag denar svojim nevednim, v „črni temi“ specim čitateljem, poglejmo si Vašo poslanico!“

To tukaj uvod zanimivemu in podljivemu odgovoru na poslanico veleučenega g. dr. Staniča.

Za danes samo par resnih besed, g. dr., na dve očesi in tako tiho, da ne bo ničesar slišal.

Izmed 32 stavkov, s katerimi dokazujete, da ste v polemiki, „ultimus in orbe terrarum“, zadnji med zadnjimi, je en sam resničen. Dovolite, da ga ponovim in priporočim vsem čitateljem. Glasil se: „Hrana, katero nam daje naše časopisje, je večkrat taka, da so pomilovati čitatelji, ki jo za drag denar dobivajo!“

Sedaj pa poslušajte, ljudje božji, kako dokazuje veleučeni g. dr. Stanič resničnost svojih trditv. V petindvajseti vrsti na tretji strani „Lažitorbe“ v četrtni „koloni“ nadaljuje g. dr. tako-le: „Ker pa g. Budini hotel sploh ničesar plačati (saj mi dobrovoljno niti krajcarja ni dal), mi ni ostala druga pot, nego pot tožbe. Tožil sem ga za oni znesek, ki je bil le v pravdu, ki so se na Dunaju vrstile... Sodni dvor

prve in druge stopinje**) sta mojo tožbo začasno kot prezgodnjo zavrnila, češ, da ... moram jaz ono ugotovljenje svojega zasluka in stroškov zahtevati posebej. Zadostil sem tem formalnosti (z drugimi besedami: Zahteval sem od dunajskega sodišča ugotovljenje svojega zasluka. Opis). Tako ste pisali Vi, g. dr. Recimo da je vse resnično kar trdite, ne da bi dokazali. Kako se pa ujemajo te Vaše trdite z naslednjimi: „V Budinovih navedbah je neresnično: ...a) ...b) ...c) ...d), da sem gospoda Budina dvakrat tožil in da sem obakrat sijajno pogrel; e) da sem gospoda Budina **kedaj** tožil ali od njega tudi le zahteval itd.... G. dr. ne zamerite! To niti fraze niso, to so čenče“. In take čenče imajo Vaši čitatelji za sv. evangelij! Take čenče kupujejo ukažljni čitalji za drag denar, za 13 kron! Ni čuda, če pretakate mačje solze vsklikajoč: „Hrana, katero nam daje naše časopisje „Soča“ in „Zamorec“ — (z eno besedo „Lažitorba“) — je večkrat taka, da so pomilovati čitatelji, ki je za drag denar dobivajo“. I pomilovanja vredni so Vaši čitatelji in somišljeniki, a se bolj Vi g. dr. ki jih hrani s takimi čenčami in neslanimi dovtipi.

Na svidenje!

V Pečini, dne 22. februar 1900.

Ant. Jožef Budin.

*) Prva v Gorici, druga v Trstu.

Razpis uč

Tehtnice, mere in uteže preskuša ali cementira

podpisani izdelovalec tehtnic.

Priporoča se za vse v to stroko spadajoča dela in poprave gg. trgovcem in obrtnikom po jasni ceni.

Zaloga tehtnic, decimalk, biciklov vseh sistemov od 50—300 K.

Karol Komel,
Gorica, Semeniška ulica št. 8.

„Narodni Koledar“ za navadno leto 1900.

dobiva se v

„Narodni tiskarni“

Gorica, ulica Vetturini 9,
po 60 vin., s pošto 10 vin. več.

Novi naročni „Gorice“ dobé ga
brezplačno.

Naznanilo.

Podpisani si dovoljujem naznanjati gg. gostilničarjem, odjemalcem
piva ter sl. občinstvu sploh, da otvorim z dnem 1. marca t. l. dve po-
držni zalogi piva in sicer:

v Gorici na Kornu konec ulice Ascoli št. 25

(v hiši gostilničarja Čluffarina)

pod vodstvom g. Ferdinanda Žagarja

na „Goričici“ pri Rebku, pod vodstvom gos. Franca Furlana, gostilničarja in posestnika.

Upajoč, da s tem ustrežem čast. gg. odjemalcem iz hribov in go-
jenje vipavske doline, ter z ozirom, da vsled povečanja in prenovljenja
vrhniške pivovarne, (ista izdeluje povsem izbornino in dobro pivo, za kar je
bila tvrdka v teknu tega meseca odlikovana s častno diplomo in zlato sve-
tinjno na rimski in bruseljski razstavi) se za obilna naročila toplo priporočam

Josip Rovan,

glavni zastopnik in začetnik prve kranjske eksportne
pivovarne na par T. Fröhlich — Vrhniku.

Gorica, Rabatišče št. 18.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki prički „Šolskega doma“.

Podpisana priporočata slavnemu občin-
stvu v Gorici in na deželi, svojo novo urejeno

prodajalnico jestvin.

V zalogi imata tudi raznovrstne pižače-
n. pr.: francoski Cognac, pristni kranjski,
brinjevec, domaći tropinovec, fini rum, razi-
lična vina, goružice (Sent.), Ciril - Metodovo
kavo in Ciril - Metodovo mleko ter drugo v
to stroko spadajoče blago. Postrežba točna
in po jasnih cenah.

Z oddišnim spoštovanjem

Kopač & Kutin,
trgovce v Semeniški ulici hiš. štev. 1.
v lastni hiši kjer je „Trg. obr. zadr.“

Andrej Čermel

na Kornju št. 10.

priporoča sl. občinstvu v mestu in na dež-
evi: trgovino vsakovrstnih potrebščin, ka-
kor tayo vseh vrst, riž, olje itd. Na raz-
polago tamo tudi domačo slanino: špeh in
salame in to, na drobno in debelo.

Cena zmerna, postrežba točna.

Josip Gorjanc

gostilničar
v Attemsovi palači na Kornu
v Gorici,
ima tudi kleva za konje in
vozove.

Razum dobrega črnega in belega
vina ter piva, priporoča vedno
izvrstna jedila, gorka ali mrzla.
Ima cena prenočišča.

G. Likar,

Gorica, Semeniška ulica h. št. 10.

Trgovina pisarniških in šol. potrebščin.

Raznovrstno papirnatlo blago.
Knjige: molitvene, šolske in vpisne.
Tiskovine iz „Narodne tiskarne“ po
enaki ceni. Preskrbuje tisk vizitnici,
računov, kuverte z napisimi.

Sprejema v vezanje knjige.

Vse po najnižjih konkurenčnih cenah.

Anton Kuštrin

v gospoški ulici 23.

(v hiši gospoda dr. Lisjaka.)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu
občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino
raznih potrebščin u. pr.: kavo: Santos, San-
domingo, Java, Cejlón, Portoriko in druge. —
Olja: Lucca, St. Angelo, Korfu, istersko in
dalmatinsko. — Petrolj v zaboji. — Sladkor
razne vrste. — Moko številko 0, 1, 2, 4, 5. —
Več vrst rajza. — Miljsreče prve in druge
vrste, namreč po $\frac{1}{2}$ kila in od 1 funta.
Razpošilja blago na vse kraje. — Cena
primerna. — Postrežba točna.

Prva kranjska tovarna testenin

Žnidaršič & Valenčič

v Ilirske Bistrici

priporoča svoje izborne testenine kot makarone, fideline, vrvice in
različne vloge za na juho velespoštovanemu občinstvu.

Prvi sijajni uspeh najnih izdelkov je ta, da se ni v našem
okraju v treh letih toliko testenin zavžilo, kot najnih v tem
času kar jih izdelujeva. — Velespoštovana gospodinja! Sezite po
tej jedi, katero pri nas s slastjo še oni zavživajo, ki dosedaj o
testeninah še slišati niso hoteli. Najine testenine vlobe se v
vseh boljih prodajalnicah jestvin; povsem zanesljivo najine pa
so le one, ki se prodajajo v zavojih po $\frac{1}{2}$ kg. z njino firmo.

Trgovcem pošiljava cenik zastonj in franko.

Novoporočenci pozor!

Stejem si v čast naznanjati slavnemu občinstvu, da sem razširil trgo-
vino pohištva v ulici Veturini, glavni vhod v Gospoški ulici.

Anton Bresčak

v Gorici, Gospoška ulica št. 14, (blizu lekarne Gironcoli).

V zalogi ima
najelegantnejšo sobno
opravo, na katero se
še posebej opozarja
p. n. občinstvo!

V zalogi ima vsakovrstno pohištvo za
vsaki stan. Pohištvo je po najmodernejših
slogih, posebno spalne, jedilne in posete sobe
so po nemškem slogu odlikovanih Črni-
jevih delavnic v ulici Ponte nuovo in via
Leoni, katere so lepše in ukusnejše izdelane
in ceneje od dunajskih in budapeštaških
tovarn. Ostalo pohištvo je od prvih mizar-
skih mojstrov. — Sprejema vsa naročila in
izdeluje po izberi obrisa, najceneje in v
najkrajšem času. — Bogata zaloga podob na
platno in šipo z različnimi okvirji. Belgijška
brušena ogledala vsake velikosti. Različno
pohištvo, kakor: toaletne mizice, različne
obešala, preproge za okna itd. Različne stoli-
lice iz trsja in celulojda, posebno za jedilne
sobe. Blazine iz strune, afriške trave, z ži-
mami in platnom na izberi ter razne tapeta-
rije. — Daje se tudi na obroke, bodisi te-
denske ali mesečne. — Pošilja se tudi izven
Gorice po železnici in parobrodih.

„NARODNA TISKARNA“

in Gorici — ulica Vetturini št. 9 — v Gorici

Preskrbljena je z povsem novimi črkami, okraski in finim papirjem.

Izdeluje vsa dela v najkrajšem času

po tako nizkih cenah, da se ne boji nikake konkurence.

Tiska brošure, diplome, trgovske račune, pisma in zavitke s firmo, cenike, vabila na karton
in na papir, posetnice razne velikosti in oblike z zavitki, zaročnice in poročnice v elegatnih ter
osmrtnice v velikih in manjših oblikah.

„Narodna tiskarna“ tiska „GORICO“ in „NAROD“

„Gorica“

izhaja dvakrat na teden v dveh izdajah, ter stane na leto 8 kron, pol leta 4 krone.

„Narod“

izhaja vsako drugo soboto ter velja celoletno 1 krono 60 vinarjev, polletno pa 80 vin.

Kdor naroči 10 iztisov pod enim naslovom dobi 11. po vrhu.

„Narodna tiskarna“ v Gorici ima v zalogi vse tiskovine

Tiskovine za duhovnije, županstva in dr. urade na močnem papirju

(pobotnice za plače učiteljev, duhovnikov, cerkvenih služabnikov itd.)

Pismena naročila tiskovin se izvrši z obratno pošto; vsa druga v najkrajšem času.